

DEN NORSKE KIRKE

Sør-Hålogaland bispedømmeråd

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd
Postboks 799 Sentrum

0106 OSLO

Dato: 14.12.2018

Vår ref: 18/04447-7

Deres ref:

Høring - kirkeordning for Den norske kirke - høringsvar fra Sør-Hålogaland bispedømmeråd

Sør-Hålogaland bispedømmeråd har i møte den 10. desember 2018 behandlet den utsendte Høring – kirkeordning for Den norske kirke, og vedtatt følgende høringsvar:

Generelle betraktninger:

Kirkeordning for Den norske kirke skal være overordnet og bør være nøktern og klart begrenset med hensyn til hvor detaljerte bestemmelser den skal gi.

I det utsendte høringsbrevet sies:

«Med forslaget om ny trossamfunnslov følger også at kirkeloven skal oppheves. I dag regulerer kirkeloven de viktigste myndighetsforhold innen Den norske kirke.

Kirkerådet sender her ut et forslag til bestemmelser som skal erstatte kirkeloven når denne oppheves. Disse bestemmelser er ikke ment å medføre endringer i dagens ordninger.»

Sør-Hålogaland bispedømmeråd ønsker å påpeke noen utfordringer rundt det å skulle ta stilling til en kirkeordning som skal gjelde fra det tidspunkt da dagens lov avløses av en ny. Den endelige ordlyden i ny lov er fortsatt ikke vedtatt. Dagens gjeldende kirkelov har hjemler som definerer kirkelig fellesråd og dets oppgaver. Dette har nær sammenheng med måten Den norske kirke finansieres på, noe som også er bestemt gjennom kirkeloven. Det er usikkert om ny trossamfunnslov i sin endelige form vil ha bestemmelser om kirkelig fellesråd. Det er også usikkert om ordningen med delt finansiering videreføres. På denne bakgrunn kan det virke uheldig om en nå vedtar en kirkeordning som i stor grad legger til grunn at dette forblir uendret.

Situasjonen er nå slik at vi i dag har gjeldende kirkelov å forholde oss til. Dersom ny lov legger andre premisser må kirkeordningen tilpasses gjennom en revisjon etter at ny lov er klar.

Begrepet «lek kirkelig tilsatt» brukes i flere av paragrafene om kirkelig tilsatte som ikke er prester. Det kan oppfattes som misvisende å omtale medarbeidere i vigslede stillinger som «leke», og en bør derfor søke å finne et bedre begrep. En mulig erstatning kan være «kirkelig tilsatt som ikke er prest».

Kommentarer til de enkelte kapitler og paragrafer i forslaget

Kapittel 1. Den norske kirkes grunnlag

§ 1. Den norske kirkes læregrunnlag

Her savnes en formulering som beskriver hva som er formålet med å ha en kirkeordning (jfr. §1 i dagens kirkelov). En slik formulering kan evt. være en egen paragraf eller et punkt under §1.

§ 2. Den norske kirke som del av den verdensvide kirke

Denne paragrafen er helt ny, og Sør-Hålogaland bispedømmeråd gleder seg over at det foreslås en egen paragraf som understreker Den norske kirke som en del av en verdensvid kirke. Forslaget støttes.

§ 4. Den norske kirkes oppdrag

Det å «forkynne evangeliet og forvalte sakramentene» oppfattes som konkrete handlinger mens formuleringen «utøve nestekjærlighet» gjenspeiler mer en holdning eller et sinnelag. Sør-Hålogaland bispedømmeråd foreslår derfor følgende endring (forenkling) av første setning:

«Den norske kirke skal forvalte sakramentene og forkynne evangeliet i ord og handling.»

§ 7. Samisk kirkeliv

Samisk kirkeliv er en integrert og likeverdig del av Den norske kirke.

Denne paragrafen er helt ny. Sør-Hålogaland bispedømmeråd setter pris på at dette er tatt med.

Kapittel 2. Kirkelig inndeling, kirkens organer, medlemskap, kirkelige registre og kirkelig stemmerett

§ 9. Kirkelig inndeling, navn på kirker og kirkelige enheter, særskilte menighetsformer Siste ledd.

Sør-Hålogaland bispedømmeråd støtter det som står om kategorialmenigheter.

Sør-Hålogaland bispedømmeråd mener at valgmenigheter ikke skal innføres som varig ordning da en mener det vil være i strid med prinsippet om lokal forankring.

§ 11. Tilhørighet og medlemskap

Første ledd:

«Bare person som er døpt ved kristen dåp og som er bosatt i riket, har lovlig opphold eller er norsk statsborger bosatt i utlandet, kan være medlem av Den norske kirke. Ingen kan bli medlem av Den norske kirke så lenge vedkommende er medlem av et annet trossamfunn i Norge.»

Sør-Hålogaland bispedømmeråd mener det er prinsipielt galt at medlemskap i en kirke skal knyttes til oppholdsstatus. Vi foreslår derfor å stryke «, har lovlig opphold i riket».

§13. Medlemskap i kirken

Annet ledd.

Sør-Hålogaland bispedømmeråd er ikke enig i forslaget om at overføring av medlemskap til annet sokn kan avgjøres lokalt.

Det bør være åpning for at en kan søke om overføring til annet sokn når det er tungtveiende grunner til det. Sør-Hålogaland bispedømmeråd mener dagens bestemmelse i Kirkelovens § 4 bør videreføres i kirkeordningen, og foreslår at § 13 annet ledd erstattes med følgende:

«I særlige tilfelle kan biskopen etter søknad fra vedkommende menighetsråd samtykke i at en person for et begrenset tidsrom gis stemmerett i et annet sokn enn det vedkommende er bosatt i.»

Kapittel 3. Virksomheten i soknet. Soknets organer og deres oppgavefordeling m.m.

§ 15. Soknets organer

Som nevnt innledningsvis under generelle betraktninger er kirkelig fellesråds rolle nært knyttet til den delte finansieringsmodellen. Dersom ny lov om tros- og livssynssamfunn legger opp til en annen måte å finansiere kirkens virksomhet på, vil dette ha betydning for kirkelig fellesråd. En bør derfor unngå at kirkeordningen som nå skal vedtas låser seg for mye på dette området.

§ 23, 24 og 25.

Viser her til det som er sagt om kirkelig fellesråd under § 15 og generelle betraktninger.

Kapittel 4. Kirker

§ 30. Betaling for bruk av kirken mv.

Sør-Hålogaland bispedømmeråd oppfatter begrepet «annen oppbygging» som noe uklart og vanskelig å forholde seg til. Foreslår derfor følgende endring av første setning: «For benyttelse av kirken til gudstjenester og det som knyttes til gudstjenesteliv tas det ikke betaling.»

Kapittel 5. Regionale og nasjonale kirkelige organer

Det er ikke foreslått at bestemmelser om Mellomkirkelig råd tas inn i kirkeordningen. Dette begrunnes med at Kirkerådet foreslår å endre Mellomkirkelig råds status til et fagutvalg. Sør-Hålogaland bispedømmeråd ønsker i denne sammenheng å understreke betydningen av at dette fagutvalget oppnevnes av det valgte Kirkerådet og at det blant annet legges vekt på geografisk balanse.

§ 32. Bispedømmerådets sammensetning

Begrepet «lek kirkelig tilsatt», jfr. innledende kommentarer.

§ 37. Kirkerådets sammensetning

Første avsnitt

Sør-Hålogaland bispedømmeråd foreslår her å stryke «, en lek kirkelig tilsatt», jfr. egen høringsuttalelse herfra til «Høring – regler for valg av Kirkerådet».

§ 39. Bispemøtet

Andre setning: «Bispemøtet skal utøve tilsyn med...».

At Bispemøtet skal utøve tilsyn oppfattes som noe helt nytt. Til nå har det vært den enkelte biskop som har hatt dette som sitt selvstendige ansvar uten at Bispemøtet har hatt noe overordnet tilsyn.

§ 44. Ungdomsdemokrati i Den norske kirke

Sør-Hålogaland bispedømmeråd ser det som viktig at ungdomsdemokratiet formaliseres gjennom en egen paragraf i kirkeordningen.

Kapittel 6. Forskjellige bestemmelser

§ 45. Rett og plikt til å delta i møte

Det kan oppfattes vanskelig å definere hva som er gyldig forfall.

Sør-Hålogaland bispedømmeråd finner det naturlig at kirkens valgte organer praktiserer dette på samme måte som norske kommuner.

§ 46. Prestenes, prostenes og biskopenes tjeneste

En vil påpeke en inkonsekvent bruk av begreper i første setning «...ordineres til prestedtjeneste...»

Viser her til § 5 siste setning: «Den norske kirke vigsles til tjeneste som diakon, kantor, kateket og prest og til tjeneste som biskop.»

På denne bakgrunn foreslår Sør-Hålogaland bispedømmeråd at «ordineres» erstattes med «vigsles» i § 46.

§ 47. Adgang til å oppstille vilkår om medlemskap i Den norske kirke for tilsatte og ombud

Sør-Hålogaland bispedømmeråd ser klare betenkeligheter med å gjøre det enklere å inneha stillinger i Den norske kirke uten å være medlem slik paragrafens 2. ledd legger opp til. En foreslår derfor at Kirkelovens § 29 videreføres i kirkeordningen:

«Kirkelig tilsatte og ombud skal være medlem av Den norske kirke. Det kan dispenseres fra kravet når særlige grunner tilsier det etter nærmere regler fastsatt av Kirkemøtet.»

Med vennlig hilsen

Jan-Kjell Jonassen
stiftsdirektør

Omar Paal Aardal
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk
kirkeråd

Postboks 799
Sentrum

0106 OSLO